

עפ"ג (חיפה) 71508-12-19 - מדינת ישראל נ' פלוניאסיר

עפ"ג (חיפה) 71508-12-19 - מדינת ישראל נ' פלוניאסיר(מחוזי חיפה

עפ"ג (חיפה) 71508-12-19

מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז חיפה (פלילי)

נגד

פלוניאסיר)

ע"י ב"כ עו"ד פארס בריק - סנגוריה ציבורית

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

[27.02.2020]

בפני הרכב כבוד השופטים:

י. גריל, שופט עמית [אב"ד]

כ. סעב, שופט

ש. שטמר, שופטת עמיתה

הודעת ערעור מיום 30.12.19 על גזר-דינו של בית-משפט השלום בחיפה (כב' השופטת הבכירה אורית קנטור) מיום

5.12.19 בת"פ 57925-08-19

ע"י ב"כ עו"ד שרון איל

פסק דין

מבוא:

1. בפנינו ערעור המדינה על גזר דינו של בית משפט השלום בחיפה (כב' השופטת הבכירה א. קנטור) מיום 5.12.19 בת"פ 57925-08-19, לפיו נדון המשיב, יליד 1993, למאסר בפועל לתקופה של 10 חודשים (מיום מעצרו), 8 חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים שלא יעבור עבירה מסוג פשע על פקודת הסמים, ופסילה בפועל של רישיון הנהיגה למשך 6 חודשים.

הנסיבות הצריכות לעניין הינן בתמצית אלה:

2. כנגד המשיב הוגש כתב אישום המייחס לו את העבירות הבאות:

א. ייצור, הכנת והפקת סמים מסוכנים, לפי סעיף 6 לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש) התשל"ג - 1973 (להלן: "פקודת הסמים").

ב. החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית לפי סעיף 7(א) + 7(ג) רישא לפקודת הסמים.

- ג. החזקת כלים, לפי סעיף 10 רישא לפקודת הסמים.
3. בכתב האישום שהגישה המדינה ביום 28.8.19 נטען כי המשיב התגורר בבית הוריו בשוב עבדון, כשבחלק האחורי של הנחלה, שטח פתוח ובו צריף. סמוך לצריף ובתוך הנחלה הייתה חלקה מגודרת, בה עשה המשיב שימוש עד ליום מעצרו.
4. עוד נטען, כי במהלך חודש יוני 2019 צייד המשיב את הצריף לצורך גידול סם מסוכן מסוג קנבוס בצינור השקייה, חבית, פח אשפה שחור, מיכל פלסטיק, 14 עציצים, כלי עבודה לגינון ובהם מזמרה, פלייר, מספריים וכפפות. המשיב החל לגדל בחלקה סם מסוכן מסוג קנבוס - אותו שתל בחלקה.
5. זאת ועוד, נטען כי ביום 19.8.19 גידל המשיב והחזיק בחלקה 88 שתילים של קנבוס במשקל נטו של 38.60 ק"ג. כמו כן, החזיק חלקי צמח קנבוס מיובש במשקל נטו של 49.45 גרם.
6. בישיבה שהתקיימה בפני בית משפט השלום ביום 13.11.19 הודה המשיב והורשע בעובדות כתב האישום.
7. המשיב לא הופנה לשירות המבחן ולא התקבל תסקיר בעניינו.
8. בגזר הדין שניתן ביום 5.12.19 קבע בית משפט השלום, כי מתחם העונש ההולם נע בין 8 לבין 24 חודשי מאסר בפועל.
9. בית משפט השלום הטיל על המשיב עונש המצוי ברף תחתון יחסית של המתחם שקבע בשים לב לכמות השתילים, להודאה, למצבו הנפשי של המשיב ולכך שלא מדובר בנסיבות מתוחכמות במיוחד, אם כי ציין כי לא ניתן להתעלם מהמשקל הניכר של הסם אותו גידל המשיב (ושעמד מעל 38 ק"ג).
10. לכן, בסופו של יום ובהתחשב בכל הנ"ל גזר בית משפט השלום על המשיב 10 חודשי מאסר בפועל מיום מעצרו 19.8.19, מאסר על תנאי לתקופה של 8 חודשים למשך שלוש שנים שלא יעבור עבירה מסוג פשע בניגוד לפקודת הסמים המסוכנים, וכן פסילת רשיון הנהיגה בפועל לתקופה של 6 חודשים.
11. המדינה ממאנת להשלים עם גזר דינו של בית משפט השלום, והגישה ערעור על קולת העונש, שמונח בפנינו.

טענות הצדדים:

12. לטעמה של המדינה, שגה בית משפט השלום אשר גזר על המשיב עונש שאינו הולם את חומרת מעשיו ואת נסיבות ביצוע העבירות.
13. נטען גם, שבית משפט השלום שגה משקבע מתחם ענישה מקל בצורה חריגה.
14. לטעמה של המדינה, בית משפט השלום לא נתן משקל מספיק לחומרת מעשיו של המשיב ולמידת הפגיעה בערכים החברתיים כתוצאה ממעשי המשיב.
- המדינה ציינה כי המשיב גידל כמויות גדולות של סם מסוכן מסוג קנבוס למשך תקופה בת מספר חודשים ובביתו נמצאו 88 שתילים של סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל נטו של 38.60 ק"ג וכן החזיק חלקי צמח קנבוס מיובש נטו של 49.45 גרם.
15. המדינה עמדה בנימוקי הערעור על החומרה הרבה הגלומה בעבירה של ייצור וגידול סמים מסוכנים - עבירה שבצידה ענישה של עד 20 שנות מאסר בפועל, ועל כך שהעונש שהוטל נוטה לקולא ביחס לענישה הנהוגה, כך לטעמה, במקרים דומים.
16. בטיעוניה בפנינו הדגישה ב"כ המדינה, כי מתחם הענישה שנקבע ע"י בית משפט השלום הוא נמוך ביותר ואף לא היתה כל הצדקה להטיל על המשיב עונש ברף התחתון של המתחם, וזאת בשל העובדה שמדובר במשיב בעל עבר פלילי מכביד הכולל 4 מאסרים קודמים, כאשר שני המאסרים האחרונים הם לתקופות לא קצרות.
17. אשר על כן, ביקשה ב"כ המדינה לקבל את הערעור ולהטיל על המשיב מאסר לתקופה ממושכת בהתאם למתחם הענישה לו עתרה המדינה ושעמד על 20 עד 40 חודשי מאסר בפועל.
18. מנגד, ביקש המשיב לדחות את הערעור. לטעמו, העונש שנגזר עליו איננו עונש קל ובוודאי אינו קל באופן קיצוני המצדיק התערבות ערכאת הערעור, שכן מעבר לנסיבות שהצדיקו שלא למצות את כל חומרת הדין עם המשיב, העונש שנגזר עליו נמצא במנעד הענישה הנהוגה במקרים דומים ואין לומר כי העונש סוטה לקולא באופן קיצוני ממדיניות הענישה הנהוגה.
19. בטיעוניה בפנינו חזר ב"כ המשיב על עיקרי הטיעון והדגיש כי אין כל מקום להתערב בגזר הדין. ב"כ המשיב ציין כי המתחם שנקבע הינו בהתאם למדיניות הענישה וכי בית משפט השלום הטיל עונש בתוך המתחם, בהתחשב הן בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה והן בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה.

ב"כ המשיב לא התעלם מעברו הפלילי של המשיב, אך הפנה לכך שאין למשיב עבר בתחום הסמים, וכי העבירה האחרונה היא משנת 2014.

20. עוד ציין ב"כ המשיב, כי מרשו גידל את הסמים בחלקה שהיא סמוכה לביתו במושב עבדון, וכי החממה ממילא הייתה קיימת לצרכים חקלאיים. זאת ועוד, ב"כ המשיב הפנה למצבו הנפשי של המשיב וציין כי מדובר באדם שמעורער בנפשו, סובל מסוג של סכיזופרניה ומטופל בטיפול תרופתי והצמח מקל עליו, לכן גידל קנבוס לשימושו הפרטי.

21. אשר על כן ביקש המשיב לדחות את הערעור ולהשאיר את גזר הדין על כנו. דיון והכרעה:

22. לאחר שנתנו דעתנו לעובדות כתב האישום שעל פיהן הורשע המשיב לפי הודאתו, לגזר דינו של בית משפט השלום, לטעוניהם של ב"כ שני הצדדים, לפסיקה הרלוונטית שהונחה בפנינו ולפסיקה נוספת, מסקנתנו היא שדין ערעור המדינה על קולת העונש להתקבל, כפי שיפורט להלן.

23. אכן, הלכה פסוקה היא שערכאת הערעור תתערב בחומרת העונש שהוטל על ידי הערכאה הדיונית רק במקרים של סטייה ברורה וקיצונית ממדיניות הענישה הנוהגת או במצבים שבהם נפלה טעות מהותית בגזר הדין - לעניין זה ראו ע"פ 9097/05 מדינת ישראל נ' ורשילובסקי (ניתן ביום 3.7.06); ע"פ 3091/08 טרייגר נגד מדינת ישראל (ניתן ביום 29.1.09); ע"פ 6681/09 אלחטיב נגד מדינת ישראל (ניתן ביום 13.1.10); ע"פ 7348/11 מדינת ישראל נ' שמעון אוזן (ניתן ביום 26.12.11).

24. במקרה דנן, הגענו למסקנה כי העונש שהוטל על המשיב אינו הולם את נסיבות המקרה ואת חומרת העבירות בהן הורשע המשיב וכי בית משפט השלום סטה ממדיניות הענישה הראויה, דבר המצדיק את התערבותנו.

25. יש להדגיש, כי המשיב הכשיר בנחלת הוריו בשוב עבדון חלקה מגודרת וכן צריך בהם עשה שימוש לצורך גידול סם מסוכן מסוג קנבוס. המשיב הצטייד בין היתר בכלים שונים והחל לגדל בחלקה סם מסוג קנבוס, ובה נמצאו 88 שתילים של הסם האמור במשקל נטו של 38.60 ק"ג וכן חלקי צמח קנבוס מיובש במשקל נטו של 49.45 גר'.

26. מן האמור לעיל, ניתן להסיק את הנזק הרב שהיה עלול להיגרם מגידול הקנבוס והפצתו לציבור ומכאן הצורך בנקיטת יד קשה.

27. יודגש כי נטיית בית המשפט היא להשית עונשים משמעותיים על מבצעי עבירות הסמים, תוך מתן משקל מרכזי לחומרתה של העבירה, נוכח פוטנציאל ההרס והנזק הגבוה הגלומים בה, תוך העדפת עיקרון ההלימה על פני נסיבותיו האישיות של מבצע העבירה - ראו לעניין זה ע"פ 8820/14 שחר נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 17.5.15); ע"פ 4203/14 כהן נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 14.5.15); ע"פ 9229/12 עלא טבראני נגד מדינת ישראל (ניתן ביום 24.7.13); ע"פ 5374/12 שלמה אברג'יל נגד מדינת ישראל (ניתן ביום 09.01.13).
28. עוד יודגש, כי ייצור והפקת סם מסוכן בכמות כה משמעותית, היא עבירה חמורה, ומדיניות הענישה ביחס לעבירות אלה היא של החמרה בענישה, גם לשם הרתעה.
29. ראוי לציין, כי העבירות בהן הורשע המשיב הינן חמורות ולא בכדי העמיד המחוקק את חומרת העבירה של גידול וייצור סם, בה הורשע המשיב, במדרג העבירות הקשות שבפקודת הסמים שהעונש לצידה הוא 20 שנות מאסר.
30. מה גם, שתופעת גידול הסם הפכה למכת מדינה, כאשר מדובר בתופעה נפוצה ושכיחה ביותר. על כן אין מנוס אלא להחמיר עם מי שחוטא בתחום זה - "המגדלים" על מנת לצקת תוכן לתכלית החקיקה שאינה מבחינה בין גידול לצריכה עצמית לגידול שאינו לצריכה עצמית.
31. לעניין ענישה למפעילי מעבדות גידול סם הקנבים נפנה לע"פ 2656/18 זנזורי נגד מדינת ישראל (ניתן ביום 12.8.18), שבו נקבע כי:
- "ריבוי המקרים המובאים לפנינו בעת האחרונה - של גידול, ייצור והפקת קנבוס לשם הפצה ומכירה, מעוררים את התחושה, הגם שאינה מגובה בסטטיסטיקה או במחקר אמפירי, כי המדיניות שבאה לידי ביטוי בחוק הסמים המסוכנים (עבירת קנס מיוחדת - הוראת שעה), התשע"ח-2018 (שתחולתו ביום 1.4.2019) - זלגה שלא בטובה למחוזות אחרים. צרכנים ומשתמשים ואנשים נורמטיביים, שבעבר לא היו נכונים ליטול על עצמם סיכון להסתבך בעולם הפלילי, נכונים כיום לילך צעד נוסף ולהפוך למגדלים ולסוחרים בסם. זאת, מתוך תפיסה שגויה כי מדובר ב"סמים קלים", ובהינתן הטכנולוגיה המאפשרת מכירה והפצה קלה ו"סטריילית" של סמים. ברם, סחר בסמים הוא סחר בסמים. ידע כל מי שמהרהר בדרכים לעשיית כסף קל, כי מדיניות הענישה לא השתנתה ובית המשפט רואה בחומרה עבירות של סחר והפצה של סמים מסוכנים, גם סמים "קלים", תוך הטלת ענישה משמעותית ומרתיעה".
- ראו גם ע"פ 2194/14 בן שמעון נגד מדינת ישראל (ניתן ביום 10.9.14), באותו מקרה נדון הנאשם ל-20 חודשי מאסר בפועל חרף כך ששירות המבחן המליץ להימנע מהטלת מאסר בפועל מאחר ואותו נאשם החליט לשנות את אורח חייו ונרתם להליך שיקום ארוך (שלא כמו במקרה שלפנינו שבו לא הוגש תסקיר ואין כל הליך שיקומי) וכך קבע בית המשפט העליון:
- "בית משפט זה חזר פעם אחר פעם על הצורך להחמיר בעונשם של מי שעברו עבירות סמים ולא אחת נפסק כי ככלל כאשר בעבירות סמים עסקין השיקולים הנוגעים לנסיבותיו האישיות של הנאשם נסוגים מפני האינטרס הציבורי שבהרתעת הרבים ומפני הצורך למיגור נגע זה".

32. זאת ועוד, ראוי להפנות לפסק דינו של בית המשפט העליון שניתן לאחרונה ברע"פ 666/20 רון עמרם נגד מדינת ישראל (מיום 3.2.20).

באותו מקרה הורשע המבקש על פי הודאתו בשתי עבירות של גידול, ייצור והכנת סמים מסוכנים, לפי סעיף 6 לפקודת הסמים ושתי עבירות של החזקת סם שלא לצריכה עצמית, לפי סעיפים 7(א) ו-7(ג) לפקודת הסמים, לאחר שהקים בשתי דירות ששכר, מעבדות לגידול סם מסוג קנבוס ובחיפוש נמצאו, בין היתר, ציוד לגידול סם שכלל אוהל לגידול, מערכת חימום, מערכת השקיה ומשקלים דיגיטליים, ולמעלה ממאה שתילי סם במשקל כולל של כעשרה ק"ג וסם שחולק לשקיות במשקל כולל של כ-1.7 ק"ג. בית משפט השלום קבע מתחם ענישה שנע בין 15 עד 30 חודשי מאסר ובהתחשב בהודאת המבקש, עברו הנקי, המלצתו החיובית של שירות המבחן, נסיבותיו האישיות הייחודיות של המבקש, וסיכויי שיקומו הגבוהים כפי שהדבר בא לידי ביטוי בתסקיר, קבע כי יש לחרוג לקולא ממתחם העונש ההולם והשית על המבקש 12 חודשי מאסר, מאסר מותנה וקנס.

בית המשפט המחוזי דחה את הערעור על חומרת העונש לאחר שהתרשם מן ההליך השיקומי שעבר המבקש. גם הבקשה לרשות ערעור שהוגשה לבית משפט העליון נדחתה, לאחר שלא נמצאה הצדקה להתערבות, "משנדרשו הערכאות מטה ההליך השיקומי שעבר המבקש ולנסיבותיו האישיות, וענשו אף חורג לקולא מהמתחם שנקבע".

33. ראו גם רע"פ 7906/19 אברהם אדרי נגד מדינת ישראל (ניתנה ביום 3.12.19), באותו מקרה המבקש הורשע על פי הודאתו בעבירות של סיוע לגידול סמים, לפי סעיף 6 לפקודת הסמים וסעיף 31 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין"), סיוע להחזקת סם שלא לצריכה עצמית, לפי סעיפים 7(א) ו-7(ג) רישא לפקודת הסמים וסעיף 31 לחוק העונשין וסיוע להחזקת כלים להכנת סם שלא לצריכה עצמית, לפי סעיף 10 רישא לפקודה וסעיף 31 לחוק העונשין. בכתב האישום נטען כי המבקש קשר קשר עם אחרים להקמת מעבדה לגידול סם מסוכן שנמצאו בתוכה 1,494 שתילי סם וסם בתפוזת מסוג קנבוס במשקל כולל של 17.4 ק"ג. בית משפט השלום קבע כי מתחם העונש ההולם את מעשיו של המבקש נע בין 6 עד 18 חודשי מאסר והטיל על המבקש 12 חודשי מאסר בפועל ו-8 חודשי מאסר מותנה. בית המשפט המחוזי דחה את הערעור על חומרת העונש וקיבל את ערעור המדינה על קולת העונש תוך שהוא קובע כי גזר הדין "סוטה במובהק לקולא מהענישה הראויה". על כן החמיר בית משפט המחוזי בעונשו של המבקש והעמידו על 18 חודשי מאסר בפועל, תחת 12 חודשי מאסר שהטיל בית-משפט השלום. בקשת רשות הערעור שהוגשה לבית משפט העליון נדחתה, תוך קביעה כי:

"בית משפט זה שב והדגיש את החומרה הרבה שיש לייחס לעבירות שעניינן הפצת סמים מסוכנים, וקרא להיאבק בהן באמצעות ענישה משמעותית ומרתיעה, המביאה בחשבון בין היתר את כמות הסם ואת חלקו של הנאשם בביצוע העבירות"

34. מכל האמור לעיל עולה כי במקרה שלפנינו, בהתחשב בנסיבות המקרה, חומרת העבירות של גידול והפצת סמים, כמות הסמים שנמצאה וחלקו של המשיב בביצוע העבירות, אנו סבורים כי בית המשפט השלום הקל בעונש שקבע בתוך המתחם.

35. לגבי קביעת העונש בתוך המתחם, יש להתחשב בהודאתו של המשיב בהזדמנות הראשונה ונטילת אחריות על מעשיו וכן מצבו הנפשי כעולה מהאישורים הרפואיים, מחד גיסא, ומאידך גיסא, בעברו הפלילי המכביד הכולל הרשעות קודמות בעבירות רכוש, אלימות, ועבירות כלפי עובדי ציבור, ויצוין שהמשיב ריצה ארבעה עונשי מאסר בפועל בעברו.

36. אשר על כן, ראוי להחמיר עם המשיב ברכיב המאסר בפועל על מנת שהמשיב יבין את החומרה שבה יש להתייחס לעבירות בהן הורשע, וכן על מנת שהענישה תהא מוחשית וקונקרטית, ובמטרה לשמש הרתעה לעתיד. סוף דבר:

37. לאור השיקולים דלעיל, ובהתחשב בעיקרון שערכאת הערעור אינה ממצה את הדין עם הנאשם כשמתקבל ערעור המדינה על קולת העונש, אנו מחליטים לקבל חלקית את ערעור המדינה במובן זה שעונש המאסר בפועל שנקבע על ידי בית משפט השלום יוחמר ויועמד על 15 חודשי מאסר, מיום מעצרו של המשיב (19.8.19). יתר חלקי גזר הדין יעמדו בעינם. ניתן היום, ב' אדר תש"ף, 27 פברואר 2020, במעמד הנוכחים.